

Cămășile tradiționale bărbățești de purtat

Viorica CAZAC, Lucia ADĂSCALIȚA, Coralia BABCENCO,
Universitatea Tehnică a Moldovei

Cămășile tradiționale bărbățești de purtat prezintă un interes deosebit pentru studiu, având în vedere analiza materiei prime, utilizate pentru realizarea

lor, identificarea unor soluții constructive prin croială, precum și prin tehnologii de constituire structural-morfologică.

Modeste prin imaginea decorativă, cămășile bărbățești de purtat oferă soluții constructive, având ca premise considerentele funcționale, economice și de eficientizare a utilizării materialelor.

Aspectele funcționale cu impact asupra soluției constructive a cămășilor de purtat au fost determinate de muncile pe care bărbații neamului românesc le îndeplineau zi de zi. Printre acestea se regăsesc aratul, semănatul, prășitul, cositul, lucrul în vîi și livezi, curățatul zăpezii și multe alte munci, care altădată se realiau, utilizând unelte artizanale simple, dar care solicitau implicare fizică deosebit de complexă. Aceste condiții impuneau la rândul lor asigurarea calităților dinamice ale produselor de îmbrăcăminte. Nu în zadar, cămășilor bărbățești de purtat în fiecare zi le este caracteristică o mare lejeritate. Fiind analizate mai multe cămăși bărbățești, atestate în muzeele din țară, a fost lansată ipoteza că soluțiile constructive aplicate ofereau modele optime, determinând, astfel, și caracteristicile dimensionale ale pânzei țesute în casă. Elementele de croi ale cămășilor prezintă configurații raportate la forme geometrice simple: dreptunghiuri, triunghiuri, bazate în principal, pe structura țesăturii, din care erau confecționate.

Materia primă utilizată, de obicei, pentru realizarea cămășilor de purtat era cânepa, descrisă cu multă savoare de Ion Creangă în lucrarea sa „Amintiri din copilărie”. Prelucrarea cânepii prezintă un proces complex, ce constă dintr-un șir de etape, finalizate cu dobândirea firului din care este țesută pânza de cânepă, caracterizată printr-o mare rezistență mecanică. Etapele principale de la semănarea cânepii până la obținerea pânzei de cânepă sunt: semănatul cânepii, creșterea, coacerea, culegerea, uscarea, separarea tulpininelor de frunze și semințe prin înmuierea îndelungată în apele curgătoare ale râurilor, uscarea după spălare, alegerea tulpinilor pentru extragerea fibrelor, mărunțirea cu bătătorul, apoi melițarea cânepii și extragerea fibrelor, pieptănatul cu trei tipuri de piepteni, selectând, ca rezultat, fibre de calitate diferită, ce vor avea ulterior destinație utilitară diferită, după care urmează torsul firului și, în sfârșit, țeserea pânzei.

Soluțiile de îmbinare a reperelor în vederea constituirii structural-morfologice a cămășilor bărbățești de purtat, datorită utilizării tehnicilor manuale erau simple, deseori aplicându-se îmbinările prin puncte înaintea acului. În zonele cu solicitare dinamică sporită a fost atestată utilizarea îmbinărilor cu puncte în urma acului, asigurând, astfel, o rezistență mai mare. Îmbinarea elementelor de croi prin punctele în lanț la cămășile bărbățești de purtat, cercetate de noi până în prezent, au fost mai rar întâlnite, deși această tehnică oferă cea mai mare alungire și rezistență la întindere, asigurând elasticitatea îmbinărilor pe potriva dinamicității mișcărilor.